

1925

ΚΟΛΛΕΓΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

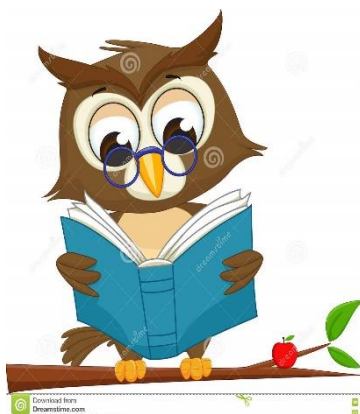
Ελληνο-Αμερικανικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα

Νηπιαγωγείο • Δημοτικό • Γυμνάσιο • Λύκειο

ΚΟΛΛΕΓΙΟ ΑΘΗΝΩΝ • ΚΟΛΛΕΓΙΟ ΨΥΧΙΚΟΥ • ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ Ι.Μ. ΚΑΡΡΑΣ

Ιδιωτικό Λύκειο
Κολλέγιο Ψυχικού
Γενικό Λύκειο
International Baccalaureate

ΥΛΗ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ Β' ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

Σχολικό Έτος 2021-2022

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ **ΟΜΑΔΑΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ**

Για τη διδασκαλία του μαθήματος της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας στη Β' τάξη του Ημερήσιου και Εσπερινού Γενικού Λυκείου (Ομάδα Προσανατολισμού) θα χρησιμοποιηθούν:

- *Ρητορικά Κείμενα Β'* Λυκείου των Κ. Δάλκου, Χ. Δάλκου, Γ. Μανουσόπουλου κ.ά.

Ως βιβλία αναφοράς προτείνονται:

- *Συντακτικό της Αρχαίας Ελληνικής* (Α', Β', Γ' Λυκείου) του Α. Β. Μουμτζάκη,
- *Γραμματική της Αρχαίας Ελληνικής* (Γυμνασίου-Λυκείου) του Μ. Οικονόμου.

Από το βιβλίο *Ρητορικά Κείμενα Β' Λυκείου* των Κ. Δάλκου, Χ. Δάλκου, Γ. Μανουσόπουλου κ.ά. προτείνεται να διδαχθούν τα εξής:

α) Εισαγωγή σε δύο (2) διδακτικές ώρες:

1. Η ρητορική στην Αρχαία Ελλάδα: Α'. Η φυσική ρητορεία - Β'. Η γέννηση της συστηματικής ρητορείας - Γ'. Ρητορεία και σοφιστική - Ε'. Τα είδη του αττικού ρητορικού λόγου - ΣΤ'. Τα μέρη του ρητορικού λόγου.

2. Ο Βίος του Λυσία – Το έργο του Λυσία - Η αξία του έργου. 3. Λυσίου *Υπέρ Μαντιθέου*.

Εισαγωγή.

β) Κείμενο: *Λυσία Υπέρ Μαντιθέου*. Ο λόγος να διδαχθεί ολόκληρος, πλην των παραγράφων 14-17, το νόημα των οποίων θα αποδοθεί περιληπτικά.

Αδίδακτο κείμενο

Για τις ανάγκες του αδίδακτου κειμένου ο/η εκπαιδευτικός επιλέγει πεζά κείμενα της αττικής διαλέκτου (18-20 κείμενα κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους), με στόχο να καλύψει τις ανάγκες και τις απαιτήσεις της τάξης του. Προς ανεύρεση υλικού αξιοποιεί και έγκυρους ηλεκτρονικούς κόμβους, όπως αυτόν της Πύλης για την Ελληνική Γλώσσα.

Κάθε ενότητα, η οποία διανέμεται στους μαθητές σε φωτοτυπία, περιλαμβάνει: Ένα σύντομο εισαγωγικό σημείωμα που εντάσσει το απόσπασμα στο ιστορικό και πολιτισμικό του πλαίσιο (το οποίο πρέπει να δίδεται και κατά την αξιολόγηση του μαθήματος). Ακολουθεί το αδίδακτο απόσπασμα από πεζό έργο της αττικής διαλέκτου, έκτασης περίπου 12-20 στίχων στερεότυπης έκδοσης, το οποίο πρέπει να έχει πληρότητα και συνοχή, ώστε οι μαθητές και οι μαθήτριες να μπορούν να κατανοούν το ιδιαίτερο ύφος και το κύριο νόημά του, και να ασκούνται στη μετάφρασή του σε σωστό νεοελληνικό λόγο. Είναι σημαντικό να προηγείται της επεξεργασίας ανάγνωση του κειμένου στην τάξη από τον/την εκπαιδευτικό, αλλά και τους μαθητές και τις μαθήτριες. Ακολουθούν τα απαραίτητα για την επεξεργασία του κειμένου σχόλια (λεξιλογικά, γραμματικά, συντακτικά).

Ο/Η εκπαιδευτικός επιλέγει τα κείμενα, με βάση ένα γραμματικό ή συντακτικό φαινόμενο προς διδασκαλία ή και εμπέδωση. Παράλληλα, παραπέμπει στα βιβλία αναφοράς (Γραμματική της Α.Ε., Συντακτικό της Α.Ε.) για περισσότερες λεπτομέρειες, αλλά και ανάπτυξη των ανάλογων δεξιοτήτων από μέρους των μαθητών και των μαθητριών. Είναι καλό να γίνονται ποικίλες ασκήσεις (γραμματικές, συντακτικές, λεξιλογικές), με τις οποίες ελέγχεται όχι μόνο το φαινόμενο που διδάσκεται στη συγκεκριμένη ενότητα, αλλά και φαινόμενα προηγούμενων ενοτήτων για εμπέδωση και επανάληψη.

Παράλληλα με τη διδασκαλία των αδίδακτων κειμένων, προτεραιότητα έχει η επανάληψη και εμβάθυνση στα γραμματικά και συντακτικά φαινόμενα που διδάχτηκαν ήδη στο Γυμνάσιο και στην Α' Λυκείου, με αξιοποίηση ανάλογων ασκήσεων, κατά την κρίση των εκπαιδευτικών και τις ανάγκες των μαθητών και των μαθητριών. Στη συνέχεια, ανάλογα με το επίπεδο της τάξης μπορεί να δοθεί

έμφαση και στα ακόλουθα φαινόμενα που δεν έχουν διδαχθεί οι μαθητές και οι μαθήτριες και επισημαίνονται ενδεικτικά:

- Αντωνυμίες αυτοπαθητικές, αλληλοπαθητικές
- Συμφωνόληκτα ρήματα εις -μι
- Φωνηεντόληκτα ρήματα εις -μι
- Ρήματα *φημί, είμι, οίδα*
- Αόριστος Β' βαρύτονων ρημάτων τα οποία κλίνονται σύμφωνα με τα εις -μι
- Αναλυτική προσέγγιση των δευτερευουσών προτάσεων (τρόπος εισαγωγής, εκφοράς και συντακτική λειτουργία) και των υποθετικών λόγων

• Πλάγιος λόγος

Σε κάθε περίπτωση είναι σημαντικό οι μαθητές και οι μαθήτριες να ασκηθούν στη συνειδητή και συστηματική απόδοση της μετάφρασης μέσα από συγκεκριμένες εκφραστικές επιλογές. Σε κάθε περίπτωση είναι σημαντικό οι μαθητές και οι μαθήτριες να ασκηθούν στη συνειδητή και συστηματική απόδοση της μετάφρασης μέσα από συγκεκριμένες εκφραστικές επιλογές.

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Ι. ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΒΙΒΛΙΑ:

Έκφραση - Έκθεση (τ. Β') των Κ. Αδαλόγλου, Α. Αυδή, Ε. Λόππα, Δ. Τάνη, Χ. Λ. Τσολάκη

• Θεματικοί Κύκλοι (Έκφραση – Έκθεση) των Γ. Μανωλίδη, Θ. Μπεχλιβάνη, Φ. Φλωρού

• Γλωσσικές Ασκήσεις των Γ.Β. Κανδήρου, Δ.Ε. Πασχαλίδη, Σ.Ν. Ρίζου

• Γραμματική Νέας Ελληνικής Γλώσσας των Σ. Χατζησαββίδη, Α. Χατζησαββίδου
Ως εξεταστέα ύλη Ημερήσιου και Εσπερινού Γενικού Λυκείου ορίζονται δραστηριότητες με τις οποίες υπηρετείται και ελέγχεται η επίτευξη των σκοπών και των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων της διδασκαλίας του μαθήματος.

Οι μαθητές και οι μαθήτριες πρέπει να είναι σε θέση να ανταποκρίνονται σε δραστηριότητες και να απαντούν σε ερωτήματα/ερωτήσεις που απορρέουν από κείμενα που αναφέρονται σε κάποια ή κάποιες από τις θεματικές ενότητες, όπως αυτές ορίζονται στο Πρόγραμμα Σπουδών.

Πιο συγκεκριμένα οι μαθητές και οι μαθήτριες καλούνται:

α) Να κατανοούν, να ερμηνεύουν και να προσεγγίζουν κριτικά τα κείμενα με στόχο τη διερεύνηση του τρόπου με τον οποίο αναπαριστώνται ιδέες, αντιλήψεις, προκαταλήψεις για τον άνθρωπο, την κοινωνία και τον κόσμο

β) Να προσεγγίζουν τη δομή και τη γλώσσα των κειμένων και τα κειμενικά τους χαρακτηριστικά, καθώς και τη σχέση που έχει η γλώσσα και η οργάνωση των κειμένων με την περίσταση και τον σκοπό της επικοινωνίας

γ) Να παράγουν κείμενα, με βάση κείμενα αναφοράς, με στόχο:

• Τον μετασχηματισμό των γλωσσικών και νοηματικών δομών (σημασιών) των κειμένων

• Τη συνοπτική νοηματική απόδοση μέρους των κειμένων ή των απόψεων που διατυπώνονται για κάποιο ζήτημα

• Τη διατύπωση και έκφραση δικών τους απόψεων, σε επικοινωνιακό πλαίσιο, σχετικά με συγκεκριμένα ερωτήματα/θέματα/απόψεις που τίθενται στα κείμενα αναφοράς.

Τα κείμενα σχετίζονται νοηματικά με τις εξής θεματικές ενότητες:

- Πληροφόρηση
- Δημοσιογραφία
- Τύπος

- ΜΜΕ
- Εργασία
- Επιλογή επαγγέλματος
- Στερεοτυπικές αντιλήψεις
- Φυλετικός και κοινωνικός ρατσισμός

II. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

BIBΛΙΑ:

Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας (τ. Β') των Ν. Γρηγοριάδη, Δ. Καρβέλη, Χ. Μηλιώνη, Κ.

Μπαλάσκα, Γ. Παγανού, Γ. Παπακώστα

- *Λεξικό Λογοτεχνικών Όρων* των Ι. Παρίση, Ν. Παρίση

Ως εξεταστέα ύλη Ημερήσιου και Εσπερινού Γενικού Λυκείου ορίζονται δραστηριότητες με τις οποίες υπηρετείται και ελέγχεται η επίτευξη των σκοπών και των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων της διδασκαλίας του μαθήματος.

Οι μαθητές/τριες αναμένεται να είναι σε θέση:

α) Να προσεγγίζουν τους χαρακτήρες με βάση τα δεδομένα του κειμένου (όνωμα, εξωτερική εμφάνιση, ενέργειες, σχέσεις με άλλα πρόσωπα, δικά τους λόγια και σκέψεις, λόγια και σκέψεις άλλων προσώπων για αυτούς και στάση του αφηγητή), με σκοπό να εντοπίζουν χαρακτηριστικά τους στοιχεία που φωτίζουν τη δράση τους

β) Να αναγνωρίζουν στα κείμενα τον συνδυασμό συμβόλων, σχημάτων λόγου και κειμενικών δεικτών εν γένει, με σκοπό να εμπλουτίζουν την κατανόησή τους

γ) Να εντοπίζουν μέσα στο κείμενο στοιχεία του λόγου των προσώπων, γλωσσικές επιλογές (ρηματικά πρόσωπα, χρόνοι, εγκλίσεις των ρημάτων, στίξη) και να αναγνωρίζουν το πώς αυτά παράγουν νόημα

δ) Να αξιοποιούν στις ερμηνευτικές τους απόπειρες κειμενικά στοιχεία και επιλογές μορφολογικού χαρακτήρα, με σκοπό να τεκμηριώνουν τις θέσεις και τις ανταποκρίσεις τους.

ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΟΜΑΔΑΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

BIBΛΙΑ:

- *Λατινικά* τ. Α' των Μ. Πασχάλη, Γ. Σαββαντίδη

και το βιβλίο αναφοράς:

- *Λατινική Γραμματική* του Α. Τζάρτζανου

Ως διδακτέα-εξεταστέα ύλη του μαθήματος των Λατινικών της Β' Τάξης του Ημερήσιου Γενικού Λυκείου, Ομάδας Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών ορίζεται η παρακάτω ύλη από το εγχειρίδιο *Λατινικά* τ. Α' των Μ. Πασχάλη, Γ. Σαββαντίδη:

1. Εισαγωγή

Λατινική Γλώσσα και Λογοτεχνία: Η λατινική γλώσσα, Η γένεση της ρωμαϊκής λογοτεχνίας, Εποχές της ρωμαϊκής λογοτεχνίας, Γενικά χαρακτηριστικά της ρωμαϊκής λογοτεχνίας. Η εξέλιξη της ρωμαϊκής λογοτεχνίας: Κλασική εποχή: α. Οι χρόνοι του Κικέρωνα, β. Αυγούστειοι χρόνοι.

2. Κείμενο

Ενότητες Ι-ΧV.

3. Λατινικές φράσεις που είναι σε χρήση στον νεοελληνικό λόγο

- **A.C. (ante Christum)** προ Χριστού (π.Χ.)
- **A.D. Anno Domini** (κατά λέξη: έτος Κυρίου) μετά Χριστόν (μ.Χ.)
- **ad hominem (argumentum)** επιχείρημα που απευθύνεται επιθετικά εναντίον του προσώπου και όχι εναντίον της θέσης που το πρόσωπο αυτό εκφράζει, η προσωπική επίθεση, η απάντηση/επίθεση στο πρόσωπο που εξέφρασε μια άποψη με την οποία διαφωνούμε, αντί η απάντηση να αφορά την άποψη αυτή

- **ad populum (argumentum)** επιχείρημα που αποτελεί μια ψευδή θέση αλλά αντλεί τη βαρύτητά του από την ευρεία απήχηση της θέσης αυτής
- **altera pars** η άλλη πλευρά, η άλλη άποψη
- **alter ego** το άλλο Εγώ, το δεύτερο Εγώ, το πρόσωπο με το οποίο ταυτίζεται κανείς, το συμπλήρωμά του, ο άλλος του εαυτός
- **A.M. (Ante Meridiem)** προ μεσημβρίας (π.μ.)
- **a posteriori** εκ των υστέρων
- **a priori** εκ των προτέρων
- **ca., cir., circ. (circa)** περί, περίπου
- **carpe diem** εκμεταλλεύσου τη μέρα (Οράτιος, Ωδ. 1.11.8)
- **casus belli** κατά λέξη: περίπτωση πολέμου. Συχνότερα χρησιμοποιείται με την έννοια «αιτία πολέμου»
- **Curriculum Vitae, CV** (κατά λέξη: η πορεία του βίου), το βιογραφικό σημείωμα
- **de facto** εκ των πραγμάτων, αυτό που προκύπτει από τα πράγματα, από την πραγματικότητα, στην πράξη. Πολιτικός και διπλωματικός όρος που δηλώνει ότι πράξη, ενέργεια, κατάσταση, κ.λπ., που προέκυψε από την εξέλιξη των γεγονότων, αναγνωρίζεται ως πραγματική, παρόλο που η νομιμότητά της αμφισβητείται ή δεν έχει ακόμη οριστικοποιηθεί
- **de jure** εκ του δικαίου, εκ του νόμου, νομίμως, αυτό που προκύπτει από την εφαρμογή του δικαίου, νομικά.
- **erga omnes** έναντι όλων
- **et alii, et al.** και άλλοι, και άλλα, κ.ά.
- **et cetera, etc.** και λοιπά, κ.λπ.
- **ex cathedra** «από καθέδρας». Λέγεται για ομιλητή που εκφράζεται με ύφος αυθεντίας ή από θέση που του δίνει το δικαίωμα να θεωρείται αυθεντία
- **exempli gratia, e.g.** παραδείγματος χάριν (π.χ.)
- **ex officio** αυτό που προκύπτει από τη θέση καθήκοντος κάποιου, από τη θέση κάποιου, από το αξίωμα κάποιου
- **in medias res** στο μέσο της υπόθεσης ή της πλοκής
- **in memoriam** εις μνήμην, στη μνήμη κάποιου
- **lapsus linguae** γλωσσικό λάθος, λάθος εκ παραδρομής στην ομιλία
- **lapsus calami** λάθος της γραφίδας, λάθος εκ παραδρομής στον γραπτό λόγο
- **mea culpa** λάθος μου
- **memorandum** μνημόνιο, υπόμνημα
- **modus operandi (M.O.)** τρόπος ενέργειας
- **modus vivendi** τρόπος ζωής
- **moratorium** καθυστέρηση
- **mutatis mutandis** τηρουμένων των αναλογιών, μετά τις απαραίτητες αλλαγές
- **passim** σποράδην, σποραδικά, εδώ κι εκεί, σε διάφορα σημεία του κειμένου
- **persona grata** πρόσωπο επιθυμητό, ευπρόσδεκτο
- **persona non grata** πρόσωπο ανεπιθύμητο
- **placebo** (κατά λέξη: θα προσφέρω ευχαρίστηση, ικανοποίηση) φάρμακο που χορηγείται στον ασθενή για ψυχολογική του στήριξη παρά για τη θεραπεία της αρρώστιας του
- **P.M. (Post Meridiem)** μετά μεσημβριαν (μ.μ.)
- **primus inter pares** πρώτος μεταξύ ίσων
- **prima facie** εκ πρώτης όψεως
- **scripta manent** τα γραπτά μένουν
- **(sic)** έτσι ακριβώς (γραμμένο, διατυπωμένο κ.λπ.). Βρίσκεται πάντα σε παρένθεση και δίνει έμφαση σε ένα στοιχείο του λόγου που πρέπει να προσέξει ο αναγνώστης, επειδή αυτό είναι εσφαλμένο, παράδοξο ή αδόκιμο

- **sine qua non** (συχνά μαζί με τις λέξεις **conditio, causa**) (κατάσταση, αιτία) εκ των ων ουκ άνευ, αναγκαία προϋπόθεση
- **s.o.s. (si opus sit)** αν χρειάζεται, αν υπάρχει ανάγκη
- **status quo** (κατά λέξη: η κατάσταση στην οποία...) η ισχύουσα κατάσταση
- **sui generis** (κατά λέξη: του δικού του γένους) ιδιόμορφος, ιδιότυπος. Λέγεται συνήθως ως χαρακτηρισμός προσώπων ή καταστάσεων που έχουν κάτι το ιδιαίτερο, ιδιότητα χαρακτηριστική των ίδιων και μόνο
- **tabula rasa** (κατά λέξη: άγραφη πλάκα, αποξεσμένος, σβησμένος πίνακας). Λέγεται για τον νου, που θεωρείται ως κάτι άγραφο, κενό, πριν γεμίσει με εντυπώσεις, γνώσεις, εμπειρίες
- **terra incognita** άγνωστη γη, άγνωστος τόπος, άγνωστο θέμα, αντικείμενο
- **urbi et orbi** στην πόλη και στην οικουμένη, στην πόλη και σε ολόκληρο τον κόσμο, δηλαδή παντού
- **verbatim** κατά λέξη, ακριβώς
- **vs. (versus)** εναντίον (κάποιου)

ΙΣΤΟΡΙΑ

Από το σχολικό βιβλίο των Ιωάννη Δημητρούκα, Θουκυδίδη Ιωάννου, Κώστα Μπαρουτά, *Ιστορία του Μεσαιωνικού και του Νεότερου Κόσμου 565-1815*, ΙΤΥΕ-«ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»:

Κεφάλαιο 1. Από το θάνατο του Ιουστινιανού ως την αποκατάσταση των εικόνων και τη συνθήκη του Βερντέν (565-843):

- 1α. Εξωτερικά προβλήματα,
- 2β. Εσωτερική αναδιοργάνωση,
- 2γ. Εξελληνισμός του κράτους,
3. Η εμφάνιση του Ισλάμ,
- 4γ. Οι αραβοβυζαντινές συγκρούσεις στη Μ. Ασία και την Ανατολική Μεσόγειο (από: «Οι αραβικές κατακτήσεις έθεσαν τέρμα... μικρασιατικών πληθυσμών»),
5. Η Εικονομαχία,
- 6β. Στρατιωτικοποίηση και εποικισμοί,
- 7α. Σκλαβηνίες,
- 8β. Οι Καρολίδες και η ακμή της φραγκικής δύναμης,
- 8γ. Το πρόβλημα των δύο αυτοκρατοριών.

Κεφάλαιο 2. Η εποχή της ακμής: Από τον τερματισμό της Εικονομαχίας ως το Σχίσμα των Δύο Εκκλησιών (843-1054):

- 1α. Ο εκχριστιανισμός των Σλάβων,
- 1β. Ο ανταγωνισμός μεταξύ των δύο Εκκλησιών και το Πρώτο Σχίσμα,
3. Κοινωνία,
- 4γ. Η νομοθεσία,
- 5α. Η βυζαντινή διπλωματία,
- 5στ. Το Σχίσμα μεταξύ των δύο Εκκλησιών,
- 5ζ. Οι σχέσεις με τις ιταλικές ναυτικές πόλεις,
7. Οικονομία και κοινωνία στη Δυτική Ευρώπη. Το σύστημα της φεουδαρχίας.

Κεφάλαιο 3. Από το Σχίσμα των Δύο Εκκλησιών ως την Άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Σταυροφόρους (1054- 1204):

2. Η εσωτερική πολιτική των Κομνηνών (1081-1185),
5. Οικονομικές μεταβολές στη Δυτική Ευρώπη,
- 7α. Οι αιτίες,
- 7δ. Η Τέταρτη Σταυροφορία,
- 7ε. Η άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Σταυροφόρους.

Κεφάλαιο 4. Η λατινοκρατία και η παλαιολόγεια εποχή (1204-1453). Ο Ύστερος Μεσαίωνας στη Δύση:

2. Τα Ελληνικά κράτη: Τραπεζούς, Ήπειρος, Νίκαια,
- 4β. Ο εμφύλιος πόλεμος και τα αστικά κινήματα,
6. Οι Οθωμανοί και η ραγδαία προέλασή τους,
7. Η άλωση της Κωνσταντινούπολης,
- 8γ. Η κρίση της φεουδαρχίας.

Κεφάλαιο 6. Από την άλωση της Κωνσταντινούπολης και τις Ανακαλύψεις των Νέων Χωρών ως τη συνθήκη της Βεσφαλίας (1453-1648):

2. Αναγέννηση και Ανθρωπισμός,
- 3β. Οι πρόοδοι στη ναυσιπλοΐα,
- 3γ. Οι Ευρωπαίοι ανακαλύπτουν τον κόσμο,
- 3ε. Η Ευρώπη μετά τις Ανακαλύψεις,
- 4α. Η Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία σε κρίση,
- 4β. Η Μεταρρύθμιση του Λουθήρου,
- 4δ. Η Αντιμεταρρύθμιση,
- 4ε. Οι συνέπειες της Μεταρρύθμισης.

Κεφάλαιο 7. Από τη Συνθήκη της Βεσφαλίας (1648) έως το Συνέδριο της Βιέννης (1815):

1. Ο Διαφωτισμός,
- 2β. Οι οικονομικές θεωρίες,
- 3γ. Η γέννηση ενός νέου κράτους,
- 3δ. Οι συνέπειες,
- 4β. Η έκρηξη της Επανάστασης (1789),
- 4γ. Η συνταγματική μοναρχία,
- 4ε. Το τέλος της Επανάστασης,
- 4στ. Η Εποχή του Ναπολέοντα (1799-1815),
- 4ζ. Ο χαρακτήρας και το έργο της Επανάστασης.

Α Λ Γ Ε Β Ρ Α

Από το βιβλίο «Άλγεβρα Β' Γενικού Λυκείου»

Κεφ. 1ο: Γραμμικά Συστήματα

1.1 Γραμμικά Συστήματα (χωρίς τις αποδείξεις των συμπερασμάτων της υποπαραγράφου "Λύση-Διερεύνηση γραμμικού συστήματος 2x2")

1.2 Μη Γραμμικά Συστήματα

Κεφ. 2ο: Ιδιότητες Συναρτήσεων

2.1 Μονοτονία-Ακρότατα-Συμμετρίες Συνάρτησης

2.2 Κατακόρυφη-Οριζόντια Μετατόπιση Καμπύλης

Κεφ. 3ο: Τριγωνομετρία

3.1 Τριγωνομετρικοί Αριθμοί Γωνίας

3.2 Βασικές Τριγωνομετρικές Ταυτότητες (χωρίς την απόδειξη της ταυτότητας 4)

3.3 Αναγωγή στο 1ο Τεταρτημόριο

3.4 Οι τριγωνομετρικές συναρτήσεις

3.5 Βασικές τριγωνομετρικές εξισώσεις

Κεφ. 4ο: Πολυώνυμα - Πολυωνυμικές εξισώσεις

4.1 Πολυώνυμα

4.2 Διάρθρωση πολυωνύμων

4.3 Πολυωνυμικές εξισώσεις και ανισώσεις

4.4 Εξισώσεις και ανισώσεις που ανάγονται σε πολυωνυμικές

Κεφ. 5ο: Εκθετική και Λογαριθμική συνάρτηση

5.1 Εκθετική συνάρτηση

5.2 Λογάριθμοι (χωρίς την απόδειξη του τύπου αλλαγής βάσης)

5.3 Λογαριθμική συνάρτηση (να διδαχθούν μόνο οι λογαριθμικές συναρτήσεις με βάση το 10 και το e).

ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ

Από το βιβλίο «Ευκλείδεια Γεωμετρία Β' ΓΕ.Λ. Τεύχος Β' » των Αργυρόπουλου Η., Βλάμου Π., Κατσούλη Γ., Μαρκάκη Σ. και Σίδερη Π.

Κεφ. 7ο: Αναλογίες

7.1. Εισαγωγή

7.4. Ανάλογα ευθύγραμμα τμήματα – Αναλογίες

7.5. Μήκος ευθύγραμμου τμήματος

7.6. Διάρθρωση τμημάτων εσωτερικά και εξωτερικά ως προς δοσμένο λόγο (χωρίς την απόδειξη της Πρότασης και χωρίς την υποπαράγραφο “Διερεύνηση”)

7.7. Θεώρημα του Θαλή (χωρίς τις αποδείξεις των θεωρημάτων και χωρίς τους ορισμούς «συζυγή αρμονικά» και «αρμονική τετράδα»)

Κεφ. 8ο: Ομοιότητα

8.1. Όμοια ευθύγραμμα σχήματα

8.2. Κριτήρια ομοιότητας (χωρίς τις αποδείξεις των θεωρημάτων I, II και III και χωρίς τις εφαρμογές 1, 2 και 3)

Κεφ. 9ο: Μετρικές σχέσεις

9.1. Ορθές προβολές

9.2. Το Πυθαγόρειο θεώρημα

9.3. Γεωμετρικές κατασκευές

9.4. Γενίκευση του Πυθαγόρειου θεωρήματος (χωρίς την εφαρμογή 2)

Κεφ. 10ο: Εμβαδά

10.1. Πολυγωνικά χωρία

10.2. Εμβαδόν ευθύγραμμου σχήματος - Ισοδύναμα ευθύγραμμα σχήματα

10.3. Εμβαδόν βασικών ευθύγραμμων σχημάτων

10.4. Άλλοι τύποι για το εμβαδόν τριγώνου (χωρίς τις αποδείξεις)

10.5. Λόγος εμβαδών όμοιων τριγώνων – πολυγώνων (χωρίς την απόδειξη του Θεωρήματος II)

Κεφ. 11ο: Μέτρηση Κύκλου

11.1. Ορισμός κανονικού πολυγώνου

11.2. Ιδιότητες και στοιχεία κανονικών πολυγώνων (χωρίς τις αποδείξεις των θεωρημάτων και του Πορίσματος)

11.3. Εγγραφή βασικών κανονικών πολυγώνων σε κύκλο και στοιχεία τους (χωρίς τις εφαρμογές)

11.4. Προσέγγιση του μήκους του κύκλου με κανονικά πολύγωνα

11.5. Μήκος τόξου

11.6. Προσέγγιση του εμβαδού κύκλου με κανονικά πολύγωνα

11.7. Εμβαδόν κυκλικού τομέα και κυκλικού τμήματος

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΟΜΑΔΑΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΘΕΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Από το βιβλίο «Μαθηματικά Ομάδας Προσανατολισμού Θετικών Σπουδών Β' Τάξης Γενικού Λυκείου» των Αδαμόπουλου Λ., Βισκαδουράκη Β., Γαβαλά Δ., Πολύζου Γ. και Σβέρκου Α.

Κεφ. 1ο: Διανύσματα

1.1. Η Έννοια του Διανύσματος

1.2. Πρόσθεση και Αφαίρεση Διανυσμάτων

1.3. Πολλαπλασιασμός Αριθμού με Διάνυσμα (χωρίς τις Εφαρμογές 1 και 2)

1.4. Συντεταγμένες στο Επίπεδο (χωρίς την Εφαρμογή 2 που ακολουθεί την παράγραφο «Μέτρο Διανύσματος»)

1.5. Εσωτερικό Γινόμενο Διανυσμάτων (χωρίς την απόδειξη του τύπου της αναλυτικής έκφρασης Εσωτερικού Γινομένου και χωρίς την προβολή διανύσματος σε διάνυσμα)

Κεφ. 2ο: Η Ευθεία στο Επίπεδο

- 2.1. Εξίσωση Ευθείας
- 2.2. Γενική Μορφή Εξίσωσης Ευθείας (χωρίς την Εφαρμογή 2)
- 2.3. Εμβαδόν Τριγώνου (χωρίς τις αποδείξεις των τύπων της απόστασης σημείου από ευθεία και του εμβαδού τριγώνου και χωρίς την Εφαρμογή 1)
- Κεφ. 3ο: Κωνικές Τομές
- 3.1 Ο Κύκλος (χωρίς τις παραμετρικές εξισώσεις του κύκλου)
- 3.2 Η Παραβολή (χωρίς τις αποδείξεις του τύπου της εφαπτομένης και της ανακλαστικής ιδιότητας και χωρίς την Εφαρμογή 1)
- 3.3 Η Έλλειψη (χωρίς τις παραμετρικές εξισώσεις της έλλειψης και τις Εφαρμογές)
- 3.4 Η Υπερβολή (χωρίς την απόδειξη του τύπου των ασύμπτωτων)
- 3.5 Η Εξίσωση $Ax^2 + By^2 + Gx + Dy + E = 0$ (χωρίς τη μεταφορά αξόνων)

ΦΥΣΙΚΗ ΟΜΑΔΑΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΘΕΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΒΙΒΛΙΟ: Φυσική Ομάδας Προσανατολισμού Θετικών Σπουδών Β' Γενικού Λυκείου, της συγγραφικής ομάδας: Βλάχος Ι., Γραμματικάκης Ι., Καραπαναγιώτης Β., Κόκκοτας Π., Περιστερόπουλος Π., Τιμοθέου Γ., Ιωάννου Α., Ντάνος Γ., Πήττας Α., Ράπτης Ι., ΙΤΥΕ - ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ

1. ΚΑΜΠΥΛΟΓΡΑΜΜΕΣ ΚΙΝΗΣΕΙΣ: ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΒΟΛΗ, ΚΥΚΛΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

- 1.1 Οριζόντια βολή
- 1.2 Ομαλή κυκλική κίνηση
- 1.3 Κεντρομόλος δύναμη

2. ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΟΡΜΗΣ

- 2.1 Η έννοια του συστήματος. Εσωτερικές και εξωτερικές δυνάμεις
- 2.2 Το φαινόμενο της κρούσης
- 2.3 Η έννοια της ορμής
- 2.4 Η δύναμη και η μεταβολή της ορμής
- 2.5 Η αρχή διατήρησης της ορμής
- 2.6 Μεγέθη που δε διατηρούνται στην κρούση
- 2.7 Εφαρμογές της διατήρησης της ορμής

5. ΗΛΕΚΤΡΙΚΟ ΠΕΔΙΟ

- 5.6 Δυναμική ενέργεια πολλών σημειακών φορτίων
- 5.7 Σχέση έντασης-διαφοράς δυναμικού στο ομογενές ηλεκτροστατικό πεδίο
- 5.8 Κινήσεις φορτισμένων σωματιδίων σε ομογενές ηλεκτροστατικό πεδίο
- 5.12 Το βαρυτικό πεδίο
- 5.13 Το βαρυτικό πεδίο της Γης
- 5.14 Ταχύτητα διαφυγής-Μαύρες τρύπες (μέχρι τον τύπο στο πλαίσιο για την ταχύτητα διαφυγής από την Γη εάν το σημείο εκτόξευσης βρίσκεται σε ύψος h)
- 5.15 Σύγκριση ηλεκτροστατικού-βαρυτικού πεδίου

3. ΚΙΝΗΤΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ ΤΩΝ ΑΕΡΙΩΝ

- 3.1 Εισαγωγή
- 3.2 Νόμοι αερίων
- 3.3 Καταστατική εξίσωση των ιδανικών αερίων
- 3.4 Κινητική θεωρία
- 3.5 Τα πρώτα σημαντικά αποτελέσματα (εκτός η ενεργός ταχύτητα και απόδειξη της σχέσης για την πίεση)

4. ΘΕΡΜΟΔΥΝΑΜΙΚΗ

- 4.1 Εισαγωγή
- 4.2 Θερμοδυναμικό σύστημα
- 4.3 Ισορροπία θερμοδυναμικού συστήματος
- 4.4 Αντιστρεπτές μεταβολές
- 4.5 Έργο παραγόμενο από αέριο κατά τη διάρκεια μεταβολών όγκου
- 4.6 Θερμότητα

- 4.7 Εσωτερική ενέργεια
- 4.8 Πρώτος θερμοδυναμικός νόμος
- 4.9 Εφαρμογή του πρώτου θερμοδυναμικού νόμου σε ειδικές περιπτώσεις (εκτός οι τύποι)
- 4.11 Θερμικές μηχανές (εκτός το σχ. 4.19 και η εικόνα 4.4)
- 4.12 Δεύτερος θερμοδυναμικός νόμος
- 4.13 Η μηχανή του Carnot

ΒΙΟΛΟΓΙΑ

ΒΙΒΛΙΟ: ΒΙΟΛΟΓΙΑ Γενικής Παιδείας Β' ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ των ΑΔΑΜΑΝΤΙΑΔΟΥ ΣΜ., ΓΕΩΡΓΑΤΟΥ Μ., ΓΙΑΠΙΤΖΑΚΗ Χ., ΛΑΚΚΑ Λ., ΝΟΤΑΡΑ Δ., ΦΛΩΡΕΝΤΙΝ Ν., ΧΑΤΖΗΚΩΝΤΗ ΟΛ., ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ Γ., όπως αυτό αναμορφώθηκε από τους ΚΑΛΑΪΤΖΙΔΑΚΗ Μ. και ΠΑΝΤΑΖΙΔΗ Γ.

Κεφάλαιο 1: Άνθρωπος και Υγεία

- 1.1 Παράγοντες που επηρεάζουν την υγεία του ανθρώπου
- 1.2 Μικροοργανισμοί
- 1.2.1 Κατηγορίες παθογόνων μικροοργανισμών (εκτός «Πολλαπλασιασμός των ιών»)
- 1.2.2 Μετάδοση και αντιμετώπιση των παθογόνων μικροοργανισμών
- 1.3 Μηχανισμοί άμυνας του ανθρώπινου οργανισμού – Βασικές αρχές ανοσίας
- 1.3.1 Μηχανισμοί μη ειδικής άμυνας
- 1.3.2 Μηχανισμοί ειδικής άμυνας – Ανοσία
- 1.3.3 Προβλήματα στη δράση του ανοσοβιολογικού συστήματος
- 1.3.4 Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσολογικής Ανεπάρκειας (AIDS)
- 1.4 Καρκίνος
- 1.5 Ουσίες που προκαλούν εθισμό

Κεφάλαιο 2: Άνθρωπος και Περιβάλλον

- 2. 1 Η έννοια του οικοσυστήματος
- 2.1.1 Χαρακτηριστικά οικοσυστημάτων
- 2.2 Ροή Ενέργειας
- 2.2.1 Τροφικές αλυσίδες και τροφικά πλέγματα
- 2.2.2 Τροφικές πυραμίδες και τροφικά επίπεδα
- 2.3 Βιογεωχημικοί κύκλοι
- 2.3.1 Ο κύκλος του άνθρακα
- 2.3.2 Ο κύκλος του αζώτου
- 2.3.3 Ο κύκλος του νερού
- 2.4.3 Ερημοποίηση
- 2.4.4 Ρύπανση (εκτός «Ρύπανση του εδάφους» και «Ηχορύπανση»)

Κεφάλαιο 3: Εξέλιξη

- 3.1 Εισαγωγή
- 3.1.1 Ταξινόμηση των οργανισμών και εξέλιξη
- 3.1.2 Η θεωρία του Λαμάρκ
- 3.1.3 Η θεωρία της Φυσικής Επιλογής
- 3.1.4 Μερικές χρήσιμες αποσαφηνίσεις στη θεωρία της φυσικής επιλογής
- 3.1.5 Η φυσική επιλογή εν δράσει
- 3.3 Τι είναι η φυλογένεση και από πού αντλούμε σχετικά στοιχεία
- 3.4 Η εξέλιξη του ανθρώπου
- 3.4.1 Το γενεαλογικό μας δέντρο
- 3.4.2 Η εμφάνιση των Θηλαστικών και των Πρωτευόντων
- 3.4.3 Τα χαρακτηριστικά των Πρωτευόντων
- 3.4.5 Η εμφάνιση των Ανθρωπιδών

3.4.6 Οι πρώτοι άνθρωποι

3.4.7 Η ποικιλομορφία στους ανθρώπινους πληθυσμούς, μόνο το απόσπασμα: (από «Όπως σε κάθε βιολογικό είδος με μεγάλη εξάπλωση...», έως «... στη συχνότητα εμφάνισης των αλληλόμορφων»)

Σημείωση:

Επισημαίνεται ότι στην εξεταστέα ύλη δεν περιλαμβάνονται:

- α) τα παραθέματα, τα οποία σκοπό έχουν να δώσουν τη δυνατότητα επιπλέον πληροφόρησης των μαθητών, ανάλογα με τα ενδιαφέροντά τους, οι πίνακες, τα μικρά ένθετα κείμενα σε πλαίσιο και οι προτάσεις για συνθετικές-δημιουργικές εργασίες των μαθητών,
- β) οι εικόνες του σχολικού βιβλίου και οι λεζάντες που τις συνοδεύουν ως αναπόσπαστο μέρος τους. Δύνανται, ωστόσο, να χρησιμοποιηθούν στην επεξήγηση δομών, λειτουργιών και διαδικασιών που ήδη αναφέρονται στο κείμενο του σχολικού βιβλίου,
- γ) ο εργαστηριακός οδηγός Βιολογίας Β' Λυκείου, που συνοδεύει το σχολικό βιβλίο.

ΑΓΓΛΙΚΑ

BIBΛΙΟ: Αγγλικά Γενικού Λυκείου 2

2. Do we all live in the same world?

3. Renaissance arts and artists

4. Learning to fly

5. Addictions

Επιπροσθέτως της παραπάνω ύλης που καθορίστηκε με την Υ.Α. 103701/Δ2/2021 και δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 4254/Β'/15-9-2021 για το μάθημα των Αγγλικών θα συμπεριληφθούν στην ύλη:

Grammar:

- Passive Voice
- Causative
- Reported Speech

Writing:

- Response to Literature
- Opinion Essay